

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Brně rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Jaroslavy Skoumalové a soudců Mgr. Petra Sedláka, Ph.D. a JUDr. Lukáše Hloucha, Ph.D. v právní věci žalobkyně: **Z. F.**, zast. Mgr. Martinou Šamlotovou, advokátkou, se sídlem Příkop 8, Brno, proti žalovanému: **Komise pro rozhodování ve věcech pobytu cizinců**, se sídlem nám. Hrdinů 1634/3, Praha 4, v řízení o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 1. 8. 2014, č. j. MV-87688-6/SO-2013,

t a k t o :

- I. Žaloba **s e z a m í t á .**
- II. Žalobkyně **n e m á p r á v o** na náhradu nákladů řízení.
- III. Žalovanému **s e n e p ř i z n á v á** náhrada nákladů řízení.
- IV. Žalobkyně **j e p o v i n n a** zaplatit za rozhodnutí soudu o návrhu na přiznání odkladného účinku žalobě soudní poplatek ve výši 1.000 Kč ve lhůtě patnácti dnů od právní moci tohoto rozhodnutí.

O d ů v o d n ě n í :

[1] Žalobkyně se žalobou doručenou Krajskému soudu v Brně dne 18. 8. 2014 domáhala zrušení rozhodnutí žalovaného ze dne 1. 8. 2014, č. j. MV-87688-6/SO-2013, ve spojení s rozhodnutím Ministerstva vnitra ČR, odboru azylové a migrační politiky (dále též „správní

orgán prvního stupně“ či „prvostupňový orgán“) ze dne 23. 4. 2013, č. j. OAM-864-7/TP-2013. Žalovaný napadeným rozhodnutím zamítl odvolání žalobkyně a potvrdil rozhodnutí správního orgánu prvního stupně, který dle ustanovení § 87k odst. 1 písm. g) zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a změně některých zákonů, v účinném znění pro projednávanou věc (dále též „zákon o pobytu cizinců“) zamítl žádost o vydání povolení k trvalému pobytu na území České republiky podané na základě ustanovení § 87h odst. 2 písm. b) zákona o pobytu cizinců. Žalobkyně dne 8. 2. 2016 podala návrh na přiznání odkladného účinku žaloby dle ustanovení § 73 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění účinném pro projednávanou věc (dále též „správní řád“), který jí byl usnesením Krajského soudu v Brně ze dne 14. 4. 2016 přiznán.

II. Obsah žaloby

[2] Žalobkyně namítá, že napadené rozhodnutí žalovaného je nezákonné. Žalobkyně má za to, že závěry správního orgánu prvního stupně jsou nesprávné, jelikož splňuje podmínky dle ustanovení § 15a zákona o pobytu cizinců a je rodinným příslušníkem občana Evropské unie. Dle názoru žalobkyně je možné ji podřadit pod rodinného příslušníka dle ustanovení § 15a odst. 1 písm. d), za použití ustanovení § 15a odst. 2 písm. b), c) zákona o pobytu cizinců, neboť žalobkyně je přímým příbuzným vzestupné linii manželky občana České republiky. Důvodu své nezaopatřenosti spatřuje žalobkyně ve smyslu ustanovení § 15a odst. 2 písm. b) a c) zákona o pobytu cizinců v neschopnosti vykonávat výdělečnou činnost z důvodu stáří a neschopnosti být soběstačná a potřeby neustálé péče. Žalobkyně dále uvádí, že je rodinným příslušníkem občana Evropské unie v souladu s ustanovením § 15 odst. 3 písm. a) bod 2, 3 zákona o pobytu cizinců. Žalobkyně uvádí, že je občanem Evropské unie vyživována, jelikož její starobní důchod, který pobírá v zemi svého původu na Ukrajině, nepostačuje na pokrytí základních potřeb. Žalobkyně konstatuje, že je nutné přihlédnout nejen k přiznanému nároku na starobní důchod a jeho vyplácení, ale zejména k jeho výši a zdali, takto poskytovaná částka je dostatečná k zajištění základních potřeb. Dále tvrdí, že z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu se sama o sebe nedokáže postarat a žije se svým zetěm, občanem Evropské unie, ve společné domácnosti. Dle názoru žalobkyně správní orgán pochybil při výkladu ustanovení § 15a odst. 1 písm. d) zákona o pobytu cizinců, který byl vyložen restriktivním způsobem, neboť samotné dosažení důchodového věku nemůže být považováno za skutečnost, v důsledku které již nelze považovat cizince za rodinného příslušníka občana EU. Žalobkyně uvádí, že se jedná o porušení zákazu diskriminace a bezdůvodně by zvýhodňoval osoby na základě věku. Z výše uvedeného žalobkyně dovozuje své postavení rodinného příslušníka občana Evropské unie dle ustanovení § 15a zákona o pobytu cizinců a s ohledem na prokázanou existenci humanitárních důvodů, splňovala v době vydání napadených rozhodnutí a splňuje všechny zákonné podmínky pro vydání povolení k trvalému pobytu v souladu s ustanovením § 87h zákona o pobytu cizinců.

III. Vyjádření žalovaného a replika žalobkyně

[3] Žalovaný ve svém vyjádření, doručeném soudu dne 31. 10. 2014 navrhl, aby soud žalobu jako nedůvodnou zamítl. Žalovaný uvádí, že žádost o povolení k trvalému pobytu dle ustanovení § 87h odst. 2 písm. b) zákona o pobytu cizinců lze vztahovat pouze na rodinné příslušníky občanů Evropské unie. Dle ustanovení § 15a odst. 3 písm. a) bod 3. zákona

o pobytu cizinců je nutné věrohodně prokázat, že se o sebe cizinec z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu nedokáže postarat bez osobní péče občana Evropské unie. Žalovaný nepochybně, že se žalobkyně potýká se zdravotními potížemi, ale žalobkyní doložené písemnosti nemají relevanci odborného posudku, stanovující do jaké míry a zdali vůbec, jsou omezeny její funkční schopnosti nutné pro zvládání životních potřeb. Žalovaný upozorňuje na ustanovení § 42a odst. 1 písm. f) zákona o pobytu cizinců, který na situaci žalobkyně pamatuje a cizinci za účelem společného soužití rodiny přiznává povolení k dlouhodobému pobytu. Žalovaný konstatuje, že napadené rozhodnutí je v souladu se zákonem a prokázání splnění podmínek v ustanovení § 15a zákona o pobytu cizinců je vždy na cizinci.

[4] Žalobkyně se vyjádřila ve své replice, doručené zdejšímu soudu dne 26. 11. 2014, tak, že postup navrhaný žalovaným, a to žádost o dlouhodobý pobyt dle ustanovení § 42a odst. 1 zákona o pobytu cizinců nelze aplikovat na její situaci, jelikož její dcera získala státní občanství České republiky a nejedná se tedy o sloučení rodiny s cizincem pobývajícím na území České republiky na základě povoleného pobytu. Žalobkyně se tak dostala do absurdní situace, kdy nemůže dosáhnout sloučení rodiny se svojí dcerou, občankou České republiky, pouze proto, že její dcera již není cizincem s povoleným pobytem. Žalobkyně má za to, že žalovaný musí vykládat ustanovení § 15a odst. 3 bod 3. zákona o pobytu cizinců stejně jako vykládá ve svém vyjádření ustanovení § 42a odst. 1 písm. f) zákona o pobytu cizinců, jinak by došlo k nespravedlivé situaci, kdy určitá část cizinců bude vyloučena z práva na sloučení rodiny jenom proto, že rodinní příslušníci, za kterými se hodlají na území České republiky sloučit, jsou jejími občany.

IV. Posouzení věci krajským soudem

[5] Krajský soud v Brně na základě včas podané žaloby přezkoumal napadené rozhodnutí žalovaného v mezích žalobních bodů (§ 75 odst. 2, věta první, s. ř. s.), jakož i řízení předcházející jeho vydání. Při přezkoumání rozhodnutí vycházel ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správních orgánů (§ 75 odst. 1 s. ř. s.). Zdejší soud dospěl k závěru, že žaloba **není důvodná**, že napadené rozhodnutí žalovaného **bylo vydáno** v souladu se zákonem. O žalobě soud rozhodl, aniž nařizoval jednání, za podmínek vyplývajících z ustanovení § 51 odst. 1 s. ř. s.

[6] Ze spisového materiálu vyplývá, že dne 16. 1. 2013 podala žalobkyně žádost o povolení k trvalému pobytu za účelem sloučení rodiny podle ustanovení § 87h odst. 2 písm. b) zákona o pobytu cizinců z humanitárních důvodů. Dne 23. 4. 2013 bylo vydáno prvostupňové rozhodnutí Ministerstvem vnitra ČR, Odbor azylové a migrační politiky, kterým byla žádost žalobkyně zamítnuta. Žalobkyně podala odvolání proti prvostupňovému rozhodnutí dne 17. 6. 2013 a dne 1. 8. 2014 bylo vydáno napadené rozhodnutí.

[7] Spor v projednávané věci mezi účastníky řízení tkví v otázce, zda žalobkyně splňuje podmínky pro udělení trvalého pobytu dle ustanovení § 87h odst. 2 písm. b) zákona o pobytu cizinců a zda je možné žalobkyni dle zákona o pobytu cizinců považovat za rodinného příslušníka dle ustanovení § 15a zákona o pobytu cizinců.

[8] Zdejší soud zdůrazňuje, že žalobou napadené rozhodnutí posuzuje dle skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správních orgánů.

[9] Žalobkyně má za to, že ji lze považovat za rodinného příslušníka občana Evropské unie dle ustanovení § 15a zákona o pobytu cizinců. V době podání žádosti o trvalý pobyt žalobkyní, jak vyplývá ze soudního a správního spisu, nebyla dcera žalobkyně, M. S. F., ukrajinské národnosti, občanem Evropské unie, jelikož občanství České republiky získala až dne 11. 4. 2014.

[10] Žalobkyně podala žádost o trvalý pobyt dne 16. 1. 2013 na základě ustanovení § 87h odst. 2 písm. b) zákona o pobytu cizinců, přičemž tuto žádost mohou podat pouze rodinní příslušníci občana Evropské unie. Ze správního spisu nicméně vyplývá, že dcera žalobkyně, se dne 7. 3. 2009 provdala za J. S., občana České republiky. V době podání žádosti žalobkyně tak pobývala dcera žalobkyně na území České republiky na základě uděleného trvalého pobytu za účelem sloučení s občanem Evropské unie, s manželem. Správní orgán tak nejdříve musel vypořádat otázku, zda splňuje žalobkyně podmínky pro definici rodinného příslušníka dle ustanovení § 15a zákona o pobytu cizinců, aby mohl posuzovat žádost dle podaného ustanovení § 87h odst. 2 písm. b) zákona o pobytu cizinců.

[11] Zdejší soud se zabýval ustanovením § 15a zákona o pobytu cizinců ve znění účinném pro projednávanou věc (do dne 17. 12. 2015). Soud zdůrazňuje, že prostý jazykový výklad na tomto místě představuje pouze základní východisko k aplikaci právní normy (srov. např. rozhodnutí Nejvyššího správního soudu ze dne 9. 2. 2011, č. j. 1 As 110/2010-151).

[12] Ustanovení § 15a zákona o pobytu cizinců definuje rodinného příslušníka občana Evropské unie dle odstavce prvního jako manžela, nebo jako rodiče, jde-li o občana Evropské unie mladšího 21 let, kterého vyživuje a se kterým žije ve společné domácnosti, nebo jako dítě mladší 21 let nebo takové dítě manžela občana Evropské unie nebo jako *nezaopatřeného přímého příbuzného ve vzestupné nebo sestupní linii nebo takový příbuzný manžela občana Evropské unie. Za nezaopatřenou osobu se považuje takový cizinec dle ustanovení § 15a odst. 2 zákona o pobytu cizinců, který se nejdéle do 26 let věku soustavně připravuje na budoucí povolání, nebo se nemůže soustavně připravovat na budoucí povolání nebo vykonávat výdělečnou činnost pro nemoc nebo úraz, anebo z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu není schopen vykonávat soustavnou výdělečnou činnost.*

[13] Smyslem citované úpravy zákona o pobytu cizinců je zajistit cizincům ochranu a umožnit jim získat prostředky pro to, aby mohli začít žít nový život v nové zemi, tak aby byli součástí systému. Zákon o pobytu cizinců tímto ustanovením vytváří určité podmínky, u kterých však nelze očekávat, že je splní každý uchazeč. I v případě žádosti na základě humanitárních důvodů či sloučení rodiny musí splňovat samotná žádost i žadatel předpoklady, které zákon vymezuje. Splnění zákonných podmínek pro to, aby mohl být žadatel považován za rodinného příslušníka, musí být dostatečně podloženo. Zdejší soud nad rámec zdůrazňuje, že žádost o trvalý pobyt je nejvyšší možný status, který cizinci stát může poskytnout a v případě žalobkyně se nejedná o jedinou možnost, kterou může využít k tomu, aby mohla žít v České republice se svojí rodinou.

[14] Žalobkyně nesplňuje podmínky pro to, aby byla považována za rodinného příslušníka občana EU dle ustanovení § 15a odst. 1 písm. a), b), c) zákona o pobytu cizinců. V případě žalobkyně se nejedná o manžela nebo o rodiče občana mladšího 21 let, kterého by vyživovala a žila s ním v jedné domácnosti, ji samotnou nelze považovat za dítě ve smyslu citovaného ustanovení.

[15] Žalobkyně nesplňuje ani podmínku nezaopatřenosti dle ustanovení § 15a odst. 1 písm. d) zákona, jelikož se u žalobkyně nejedná o případ, kdy kvůli nemoci nevykonává výdělečnou činnost [§ 15a odst. 2 písm. b) zákona], jelikož je ve starobním důchodě a nejedná se ani o situaci dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu, kvůli kterému není schopna vykonávat soustavnu činnost [podle § 15a odst. 1 písm. d) zákona ve spojení s § 15a odst. 2 písm. c) zákona].

[16] Soud nedospěl na základě podané žalobě k závěru, že zdravotní stav žalobkyně je dlouhodobě nepříznivý. Žalobkyně se aktuálně nachází v důchodovém věku, který jistě nelze samostatně považovat za nemoc či úraz, který jí brání vykonávat soustavnu činnost. V případě žalobkyně se nejedná ani o **dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav** tak, jak je definován dle ustanovení § 3 zákona č. 108/2006 Sb., o sociálních službách, ve znění účinném pro projednávanou věc jako stav (dále též „zákon o sociálních službách“), který podle poznatků lékařské vědy trvá nebo má trvat déle než 1 rok, a který omezuje funkční schopnosti nutné pro zvládání základních životních potřeb. Zákon o sociálních službách dále definuje jednotlivé stupně dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu, který však žalobkyně ničím nedoložila. Nelze odkazovat pouze na důchodový věk a stáří žalobkyně spolu s doložením anamnézy, která pouze popisuje neurologické problémy, aniž by jakkoliv dokládala dopad těchto neurologických problémů do života žalobkyně, resp. to, jak uvedené neurologické problémy snižují kvalitu jejího života. Dle zákona č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění, ve znění účinném pro projednávanou věc (dále též „zákon o důchodovém pojištění“) ustanovení § 26 se za dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav považuje zdravotní stav, který omezuje tělesné, smyslové nebo duševní schopnosti pojištěnce významné pro jeho pracovní schopnost, pokud tento zdravotní stav trvá déle než 1 rok nebo podle poznatků lékařské vědy lze předpokládat, že bude trvat déle než 1 rok. Degradace tělesných funkcí včetně neurologických je jistě příznakem vyššího věku každého jedince. Nelze proto odkazovat pouze na určité choroby bez prokázání jejich reálného dopadu.

[17] Žalobkyni tak nelze podřadit ani pod písm. d) výše uvedeného ustanovení, jelikož se nejedná o nezaopatřenou osobu. Navíc žalobkyně pobírá starobní důchod ve své rodné zemi a není tak plně odkázaná na výživovou povinnost svého zetě, občana Evropské unie. Dle ustanovení § 15a odst. 3 písm. a) bod 1. zákona o pobytu cizinců nelze žalobkyni taktéž považovat za rodinného příslušníka občana Evropské unie, jelikož neměla povolen trvalý či dlouhodobý pobyt, dle ustanovení § 15a odst. 3 písm. a) bod 2. zákona o pobytu cizinců není cizincem vyživovaným občanem Evropské unie. Odkázanost na výživu třetí osobou nebyla žalobkyní v rámci správního řízení doložena tak, aby bylo zřetelné, že nemá žádné jiné příjmy a je zcela odkázána na finanční pomoc rodiny své dcery. Tím, že ze spisového materiálu vyplývá, že má příjem, přestože nízký, formou starobního důchodu ve své rodné zemi, nelze u žalobkyně uvažovat o vyživovací povinnosti ze strany jejího zetě jako občana Evropské unie. Dle ustanovení § 15a odst. 3 písm. a) bod 3. zákona o pobytu cizinců se nejedná

o osobu, která by se neobešla bez osobní péče občana Evropské unie z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu, jelikož záznamy o zdravotním stavu žalobkyně nevykazují žádné znaky, které by splňovaly podmínky pro nutnost každodenní osobní péče jiné osoby.

[18] Zdejší soud zvážil i to, zda by nebylo právní postavení žalobkyně výhodnější při aplikaci ustanovení § 15a zákona o pobytu cizinců po správně provedené implementaci směrnice 2004/38/ES ze dne 29. dubna 2004 o právu občanů Unie a jejich rodinných příslušníků svobodně se pohybovat a pobývat na území členských států ve spojení se Sdělením komise evropskému parlamentu a radě KOM (2009) 313 ze dne 2. 7. 2009 o pokynech pro lepší provádění a uplatňování směrnice 2004/38/ES o právu občanů Unie a jejich rodinných příslušníků svobodně se pohybovat a pobývat na území členských států, a dospěl k závěru, že ani při aplikaci uvedeného ustanovení nelze na žalobkyni pohlížet jako na rodinného příslušníka občana Evropské unie, neboť právní úprava nedoznala po obsahové stránce výkladových změn.

[19] Na základě výše uvedeného zdejší soud konstatuje, že žalobkyni nelze považovat za rodinného příslušníka občana Evropské unie dle ustanovení §15a zákona o pobytu cizinců, jelikož se nejedná o osobu dlouhodobě zdravotně nezpůsobilou, ani o osobu vyživovanou občanem Evropské unie. Soud nespatřuje v právním posouzení věci správním orgánem pochybení a **námítku** žalobkyně tak soud považuje za **nedůvodnou**

[20] Soud po zvážení všech zjištěných skutečností dospěl k závěru, že správní orgány postupovaly v souladu s platnými předpisy. Správní orgán I. stupně zastavil řízení o žádosti žalobkyně ze dne 16. 1. 2013 o povolení k trvalému pobytu za humanitárním účelem dle § 87h odst. 2 písm. b) zákona o pobytu cizinců. Důvodem pro zastavení řízení byla ta skutečnost, že žádost na základě výše uvedeného ustanovení zákona o pobytu cizinců může být podána pouze rodinným příslušníkem občana Evropské unie definovaného dle ustanovení § 15a zákona o pobytu cizinců, což žalobkyně nesplňovala. Proto se již správní orgány nezabývaly naplněním důvodů dle ustanovení § 87h odst. 2 písm. b) zákona o pobytu cizinců, takže posuzování jakýchkoliv dalších skutečností bylo v dané věci nadbytečné. Soud se s tímto závěrem žalovaného ztotožňuje.

[21] Důvody, které vedly správní orgány k zastavení řízení o žádosti o trvalý pobyt na území ČR, jsou jasné a přesvědčivé. Podle názoru soudu je dostatečně prokázáno, že správní orgán I. stupně zastavil řízení o žádosti o trvalý pobyt v souladu s příslušným ustanovením zákona č. 326/1999 Sb. Žalovaný neměl jinou možnost, než odvolání zamítnout a rozhodnutí správního orgánu prvního stupně potvrdit.

[22] Na základě shora uvedených skutečností má soud za to, že v projednávané věci proběhlo správní řízení v souladu s platnými právními předpisy a tudíž žalobní námítky nebyly shledány důvodnými.

V. Shrnutí a náklady řízení

[23] S ohledem na vše shora uvedené soud neshledal žalobu důvodnou a zamítl ji postupem dle § 78 odst. 7 s. ř. s.

[24] Výrok o nákladech řízení má oporu v ustanovení § 60 odst. 1 s. ř. s., podle něhož nestanoví-li tento zákon jinak, má účastník, který měl ve věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. Žalobkyně v řízení úspěšná nebyla, proto jí právo na náhradu nákladů řízení nepřísluší. Žalovanému, který měl v řízení plný úspěch, žádné náklady spojené s tímto řízením nad rámec jeho běžné administrativní činnosti nevznikly.

[25] Pokud jde o výrok IV. tohoto rozhodnutí, tak podle položky č. 20 sazebníku poplatků, který tvoří přílohu zákona č. 549/1991 Sb., o soudních poplatcích, činí soudní poplatek za návrh na přiznání odkladného účinku ve správním soudnictví 1.000 Kč, a to za každé ze žalobou napadených rozhodnutí (§ 6 odst. 9 citovaného zákona). Povinnost zaplatit soudní poplatek za návrh na přiznání odkladného účinku vzniká dnem právní moci rozhodnutí, jímž byla navrhovateli uložena povinnost soudní poplatek zaplatit [podle § 4 odst. 1 písm. h) zákona č. 549/1991 Sb., o soudních poplatcích, *per analogiam*]. Vzhledem k tomu soud uložil v rozhodnutí o návrhu na přiznání odkladného účinku žalobkyni povinnost zaplatit soudní poplatek za návrh podaný dne 8. 2. 2016. Splatnost poplatku byla stanovena podle § 7 odst. 1 zákona o soudních poplatcích.

Soudní poplatek lze zaplatit:

- vylepením kolků na přiloženém tiskopisu nebo
- bezhotovostně převodem na účet soudu číslo: 3703 – 5720621/0710, vedený u České národní banky, pobočka Brno. Závazný variabilní symbol pro identifikaci platby je: 5393207440.

P o u č e n í : Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává u Nejvyššího správního soudu. V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

V Brně dne 31. srpna 2016

JUDr. Jaroslava Skoumalová
předsedkyně senátu